

Conpax Beheer B.V.
Linie 13
6678 PK Oosterhout (Gld)
www.conpax.com
Tel. 0887-588 111
Email: tjalling.vanlooy@conpax.com

De staatssecretaris voor Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Datum
2 december 2021

Referentie
211202 TVL I&W Zienswijze

Onderwerp

Consultatiereactie Conpax Beheer BV op concept Regeling kunststofproducten voor éénmalig gebruik.

Geachte heer Van Weyenberg,

Conpax Beheer BV is onderdeel van de Europese Papstar groep, produceert vouwkarton verpakkingen en disposables en distribueert die, samen met de complementaire Papstar-producten, in de Benelux-markt. Tot 2013 produceerden wij zelf ook polyethyleen folieproducten, maar hebben ons daarna volledig gericht op de verduurzaming van ons aanbod aan m.n. de foodservice groothandel.

Hierbij doet Conpax u haar zienswijze toekomen ten aanzien van consultatieversie van de ministeriële Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik (de Ontwerpregeling).

Deze zienswijze beperkt zich grotendeels tot die elementen in de Ontwerpregeling, die ook betrekking hebben op producten of verpakkingen waar natuurlijke vezelmaterialen het zwaarste gewichtsaandeel in de toegepaste materialen betreft. Dit zijn bijvoorbeeld voedselverpakkingen van karton of van reststromen uit de landbouw. Veelal vallen deze materialen onder de Ontwerpregeling, omdat zij voorzien zijn van een functionele coating of laminaat.

Veel van onze zienswijzen zijn al verwoord door de diverse brancheorganisaties als PRN en NVGP. Conpax probeert hierbij daar een zinvolle aanvulling op te geven.

Wij willen daarbij graag voorop stellen, dat Conpax het primaire doel van de Ontwerpregeling onderschrijft.

Algemeen: middel en doel.

Vooraf vragen wij ons af, of het gebruik van “wegwerp” in relatie tot éénmalige (recyclebare) voedselverpakkingen juist en terecht is. Toch wordt daarvan in de Toelichting op de Ontwerpregeling gesproken als ook in menige overheidspublicatie. Wat ons betreft een onverantwoorde aanduiding, die in de toekomst vermeden behoort te worden.

In zijn algemeenheid betreurt Conpax het, dat in de Ontwerpregeling hergebruik niet tot uitdrukking komt als middel, om op een optimale wijze tot het voorkomen van zwerfvuil te komen, maar als doel. Dit diskwalificeert, wellicht ongewild, de grote voordelen, die éénmalige oplossingen in zich kunnen dragen, ook in milieu-opzicht. Daarbij speelt hygiëne een steeds groter wordende rol.

Vooraf binnen zorginstellingen en m.n. ziekenhuizen heeft het voorkomen van contaminatie de hoogste prioriteit. Het gebruik van éénmalige hulpmiddelen, ook bij de voedselverstreking, is daarbij de meest praktische en goedkoopste oplossing gebleken (vgl. nieuwbouw Erasmusziekenhuis in Rotterdam). Het op grote schaal (weer) invoeren van herbruikbare materialen vergt grote investeringen in hulpmiddelen, ruimte en apparatuur, maar vooral ook in personeel, DAT ER NU AL NIET IS!!! Dit laatste geldt overigens ook in toenemende mate voor de Horeca!

Wij pleiten er daarom voor, dat voor de zorg (zeker ziekenhuizen) een uitzondering gemaakt wordt, m.n. wat betreft recyclage-eisen, die zich slecht verdragen met het voorkomen van contaminatie. Dit zowel kwantitatief als ook kwalitatief. Compostering is weliswaar minder hoogwaardig, maar voor dergelijke instellingen qua hygiëne een heel effectief compromis.

Naast hygiëne speelt gemak een belangrijke rol bij het gebruik van éénmalige oplossingen in de foodservicemarkt. Mensen hebben er eeuwen over gedaan, om tot de huidige mate van efficiëntie en gemak te komen. Het is niet verstandig en waarschijnlijk a priori onmogelijk, om die ontwikkeling koste wat het kost terug te willen draaien en op die manier “het kind met het badwater weg te gooien”.

Tot slot is het wezen van concurrentie (cruciaal voor het functioneren van onze maatschappij) het zich onderscheiden. Éénmalige oplossingen bieden daarvoor eindeloze mogelijkheden. Voorwaarde daarbij is, dat het materiaalgebruik leidt tot homogene stromen, die probleemloos en in hoge mate gerecycleerd worden. Daarentegen zijn herbruikbare systemen effectiever naar mate ze meer gestandaardiseerd qua materiaal, uitvoering en afmetingen zijn. Dat geldt in heel sterke mate voor TakeAway en Delivery. Dit ontnemt ondernemers de mogelijkheid zich qua uitstraling te onderscheiden.

Weliswaar zijn er LCA's uitgevoerd, m.n. voor drankbepers, die wijzen op een milieuvoordeel voor herbruikbare bekers, maar dat had steeds betrekking op specifieke situaties met bijbehorende veronderstellingen. In andere situatie hebben LCA's (*) juist weer het tegendeel aangetoond. Dit geldt nog veel sterker voor voedselverpakkingen dan voor drankbepers, die minder functionele eisen kennen en in het algemeen veel minder vervuild zijn.

Resumerend is dit absoluut géén pleidooi voor éénmalige voedsel- en drankverpakkingen, maar een poging om de zaken in een juist perspectief te plaatsen en beide systemen ook officieel hun eigen, situationeel bepaalde, volwaardige plaats in de keten toe te kennen. Naar onze mening gebeurt dat niet door de lobby voor herbruikbare oplossingen en in onvoldoende mate in de ontwerpregeling.

Probleemaanpak Ontwerpregeling

SUP was primair gericht op het voorkomen van plastic zwerfvuil en van “plastic soup” in zee in het bijzonder. Het is dan vreemd, dat enkele maanden na het in werking treden van de directive er juist zwaarwegende beperkingen en ook nog eens op hele korte termijn opgelegd worden aan het plaatsgebonden gebruik van éénmalige koffiebekers, waarvan vrijwel zeker is, dat die nooit in het zwerfafval terecht zullen komen !

(*) 2020 Ramboll studie i.o.v. EPPA.

Daarnaast worden er in die sector vrijwel geen “echte” plastic bekens meer gebruikt, maar kartonnen bekens, waarvoor al uitstekende recycle-oplossingen in de markt bestaan. Het milieuvoordeel van herbruikbare bekens, als dat er al is, is zo minimaal t.o.v. éénmalige kartonnen bekens, die veelal al meerdere malen worden gebruikt, dat dat de negatieve exposure (m.n. primaire aanduiding als “verbod op”) als gevolg van de Ontwerpregeling niet rechtvaardigt.

Beprijzing

De toelichting omschrijft het verbod, om éénmalige voedselverpakkingen gratis te verstrekken en laat open of er een bindend richtbedrag voor bepaald moet worden. De zienswijze van Conpax is, dat dat niet wenselijk is. Exploitanten van horecaconcepten zou de gelegenheid geboden moeten worden, om zich niet alleen te onderscheiden door hun producten, maar ook door uitstraling daarvan en die wordt voor een groot deel bepaald door de verpakking. Een exclusief gerecht heeft een luxe verpakking nodig om tot zijn recht te komen, die logischerwijze ook duurder zal zijn en dus ook tegen een hogere prijs doorberekend moet kunnen worden. Een en ander naar analogie van de plastic draagtassen in de Retail.

Definitie van hoogwaardige recycling

Artikel 1.1 lid 1 van de Ontwerpregeling omschrijft hoogwaardige recycling als ‘nuttige toepassing met waarde behoud waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel’. Deze onnodige beperking m.b.t. het recyclen van m.n. kartonafval, die een als “plastic” gedefinieerde behandeling tegen vocht en vet hebben ondergaan, maakt het realiseren van de opgelegde recycledoelstellingen de facto onmogelijk (vgl. EN 643) . Dat kan niet de bedoeling van de Ontwerpregeling zijn. Conpax is er in geslaagd, om met voedselresten vervuild karton zo te behandelen, dat het technisch geschikt is voor recycling in o.a. hygiënische papieren en golfkarton. Daarmee wordt een gelijke hoeveelheid virgin vezels uit de bosbouw bespaard. Het valt niet in te zien wat dan de meerwaarde is van het recyclen tot bv. nieuwe snackbakjes. Het beslag op de hernieuwbare grondstoffen blijft immers hetzelfde. Conpax is zich er overigens terdege van bewust, dat deze met voedsel vervuilde vezelproducten gescheiden van de reguliere oud-papierstroom dienen te worden ingezameld en heeft in de middelen daarvoor ook al voorzien.

Definitie van plastic

Door de onbegrijpelijk ruime definitie van plastic in de SUPD behoren gemodificeerde natuurlijke polymeren, die recyclebaar, composteerbaar en volledig afbreekbaar zijn in m.n. de zee, tot de benoemde plastics. Dat, terwijl zij niet bijdragen aan de plastic soup en ook als zwerfvuil vergaan. Daarmee worden de innovatie-mogelijkheden om natuurlijke vezelproducten een effectief alternatief voor fossiele plastics te doen zijn op voorhand bijna verwaarloosbaar. En juist dat is in dit verband buitengewoon contraproductief. Dit laat uiteraard onverlet, dat ook volledig afbreekbare éénmalige verpakkingen absoluut niet in het zwerfvuil terecht horen te komen en dat voorkomen daarvan ook bij deze producten de hoogste prioriteit blijft verdienen.

Op dergelijke wijze behandelde natuurlijke vezelproducten zouden, naar de mening van Conpax, dan ook niet, mits daarvoor toereikend gecertificeerd, onder de definitie van plastic dienen te vallen en dus ook niet onder de werkingssfeer van de Ontwerpregeling. Daar waar andere landen tot nog veel ruimere uitzonderingen komen (o.a. m.b.t. PLA) zou dit ook voor Nederland mogelijk moeten zijn.

In afwachting van uw reactie verblijven wij,

Hoogachtend,

Tjalling van Looy,
Duurzaamheidsmanager Conpax Groep.